

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

FORSVARSMINISTEREN

11. februar 2014

Folketingets Forsvarsudvalg har den 14. januar 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 117 til forsvarsministeren, erhvervs- og vækstministeren samt uddannelses- og forskningsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Nonbo (V).

Spørgsmål nr. 117:

"Ministrene bedes enten hver især eller i en fælles koordineret besvarelse kommentere henvendelsen af 30. maj 2013 fra Foga ApS om en konkurrenceforvridende aftale mellem mari-nehjemmeværnet og Dansk Center for Havforskning, jf. (2012-13) FOU alm. del – bilag 165."

Svar:

Besvarelsen af Forsvarsudvalgsspørgsmål 117 er udarbejdet i koordination med Uddannelsesministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet.

Grundlaget for Hjemmeværnets opgaver er fastsat ved Lov om Hjemmeværnet, jf. Lovbekendtgørelse nr. 198 er 9. februar 2007, hvoraf det fremgår, at "Hjemmeværnet deltager som en del af det militære forsvar i løsningen af de opgaver, der påhviler Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet, herunder opgaver, der støtter myndigheder i disses opgavevaretagelse."

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til § 1 i Lov om Hjemmeværnet, at "Forsvaret efter forsvarsministerens nærmere bestemmelse og forhandling med vedkommende minister skal kunne løse andre opgaver. Forsvarets andre opgaver falder inden for et bredt spektrum og har det til fælles, at opgaverne løses i fredstid, og at løsningen enten er en hensigtsmæssig følge af den virksomhed, som forsvaret i øvrigt udfører, eller er et udtryk

for, at samfundets civile ressourcer på det pågældende område ikke er tilstrækkelige eller ikke er så egnede som forsvarets ressourcer. Der er tale om varetagelse af eller deltagelse i offentlige tjenester og om forskellige former for permanent eller lejlighedsvis opgaveløsning.”

Marinehjemmeværnets assistance til Dansk Center for Havforskning gennemføres i medfør heraf. Når Hjemmeværnet yder støtte med baggrund i Lov om Hjemmeværnet og Lov om Forsvaret, så er aktiviteten finansieret via Hjemmeværnets bevilling under § 12 på Finansloven.

Hjemmeværnskommandoen er anmodet om bidrag til brug for besvarelsen, og har i den anledning oplyst følgende:

”Marinehjemmeværnet indgik den 21. januar 2013 en rammeaftale med Dansk Center for Havforskning. Aftalen er bl.a. indgået med baggrund i intentionerne i Regeringens ”Maritime Strategi” (2010) og ”Vækstplan for Det Blå Danmark” (2012). Sidstnævnte plan beskriver bl.a., at væksten skal opnås via en styrkelse af de maritime kompetencer, uddannelser, innovation og forskning. Rammeaftalen med Dansk Center for Havforskning fastslår, at assistance til Dansk Center for Havforskning kun ydes i det omfang, den kan forenes med Marinehjemmeværnets enhedsuddannelse og pålagte opgaver.

Marinehjemmeværnets primære opgave er at støtte Søværnet i opgaveløsningen, herunder ved opretholdelse af beredskab med henblik på bl.a. søredningsaktioner og bekæmpelse af olieforurening til søs. Marinehjemmeværnets fartøjskapacitet kan i et vist omfang anvendes til at løse andre opgaver. Marinehjemmeværnet yder i den sammenhæng platformstøtte til myndigheder som bl.a. Politi og SKAT (støtte til toldkontrol til søs), på linje med den støtte, der ydes af andre statslige maritime operatører.

Derudover stiller Marinehjemmeværnet sine maritime platforme til disposition for andre offentlige myndigheder i det omfang, dette kan kombineres med Marinehjemmeværnets uddannelsesvirksomhed. Sejladserne for offentlige myndigheder træner bl.a. Marinehjemmeværnets frivillige besætninger i at samarbejde med andre myndigheder. Kompetencer der kan være væsentlige i forbindelse med eksempelvis søredningsindsatser.

Sejladserne for Dansk Center for Havforskning er meningsfulde både i et samfundsmæssigt perspektiv og for Marinehjemmeværnet, da det trænings- og uddannelsesmæssige udbytte er særdeles højt. Disse sejladser er således medvirkende til at højne det professionelle niveau og styrke kernekompetencerne.”

Uddannelses- og Forskningsministeren er anmodet om en udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmålet, og har i den anledning oplyst følgende:

”Dansk Center for Havforskning er etableret under Styrelsen for Forskning og Innovation med hjemmel i finansloven for 2009, § 19.17.04.47. Centerets virksomhed er underlagt det almindelige offentligretlige regelsæt, herunder bevillingslove, forvaltningsloven og offentlighedsloven.

I finansloven for 2013 og i Dansk Center for Havforskningens vedtægter hedder det, at ”Havforskningsscenteret skal stimulere og styrke dansk havforskning. Centeret skal medvirke til, at udnyttelsen af alle ressourcer til brug for havforskning sker i et formaliseret og koordineret samarbejde på tværs af alle ministerier og institutter gennem udarbejdelse af programmer. Centeret kan uddele midler til brug for leje/chartring af såvel danske som udenlandske skibe og udarbejde forslag til en aftale mellem Styrelsen for Forskning og Innovation og Forsvaret om de overordnede retningslinjer og de forskellige muligheder for anvendelse af Søværnets enheder til forskningsformål. Aftalen skal bl.a. indeholde afdækning af de praktiske muligheder for brug af Søværnets enheder, herunder retningslinjer for afregning, ansvars- og forsikringsforhold.”

Det angives i pkt. 6 i den indgåede rammeaftale mellem Dansk Center for Havforskning og Marinehjemmeværnet (vedlagt) at ”Assistancen gennemføres som en del af Hjemmeværnets hjælp til civile myndigheder, hvorfor assistancen gennemføres uden beregning for Dansk Center for havforskning og de deltagende institutioner”.

Af rammeaftalen fremgår det desuden, at Dansk Center for Havforskning udelukkende har en formidlende funktion mellem de interesserede forskningsinstitutioner og Marinehjemmeværnet, således at de konkrete aftaler træffes direkte mellem Marinehjemmeværnet og forskningsinstitutionen. Dette omfatter for eksempel mulighed for gennemførelse af den ønskede sejlads samt ansvars- og risikofordeling i forbindelse med denne.

Dansk Center for Havforskning oplyser, at det er karakteristisk for de sejlads, der afvikles i samarbejde med Marinehjemmeværnet, at der er tale om supplerende materiale- og dataindsamling, som ligger udenfor projektfinansieringen.”

Erhvervs- og Vækstministeren er anmodet om en udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmålet, og har i den anledning oplyst følgende:

"Jeg kan oplyse, at det er Konkurrencerådet, der har ansvaret for den overordnede administration af konkurrenceloven og regler udstedt i medfør heraf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er sekretariat for Konkurrencerådet. Det er her vigtigt at påpege, at rådet ved administrationen af konkurrenceloven er uafhængigt af erhvervs- og vækstministeren. Det er således Konkurrencerådet, der foretager en vurdering af, om konkrete aftaler er i strid med konkurrenceloven, og om der er tilstrækkelig anledning til at undersøge en sag.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har oplyst, at henvendelsen af 30. maj 2013 fra Foga ApS ikke umiddelbart giver anledning til mistanke om overtrædelser af konkurrenceloven. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen finder derfor ikke grundlag for at foretage en nærmere undersøgelse.

Jeg kan desuden oplyse, at da både Marinehjemmeværnet og Dansk Center for Havforskning er offentlige institutioner, der ikke agerer som virksomheder på markedet, er aftalen ikke omfattet af statsstøttere reglerne.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er ressortmyndighed i forhold til udbudsreglerne, og vejleder om forståelsen heraf. Udbudsreglerne har til formål at sikre virksomhedernes lige adgang til offentlige kontrakter. Reglerne finder anvendelse, når myndigheder eller offentlige organisationer indgår gensidigt bebyrdende aftaler om udførelse af arbejder eller levering af varer og tjenesteydelser.

I henhold til de foreliggende oplysninger, er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at der er tale om en aftale, hvor Marinehjemmeværnet stiller fartøjer i forbindelse med forskningsopgaver gratis til rådighed. Da der hermed ikke er nogen modydelse, er der ikke tale om en gensidigt bebyrdende aftale og udbudsreglerne finder derfor ikke anvendelse."

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen